

OPETUS- JA KULTTUURIMINISTERIÖN JA SEINÄJOEN KOULUTUSKUNTAYHTYMÄN VÄLINEN SOPIMUS STRATEGIAKAUDELLE 2026- 2029

1. Sopimuksen tausta

- Kansalliset ammatillisen koulutuksen tavoitteet
- Tilannekuva koulutuksen järjestäjän toimintaympäristöstä ja sen ennakkoidusta kehityksestä
- Koulutuksen järjestäjän ensisijainen toiminta-alue

Ehdotuksen laadintaan ovat osallistuneet seuraavat koulutuksen järjestäjät: Järviseedun Koulutuskuntayhtymä, Kirkkopalvelut ry, Korpisaaren säätiö sr, Kuortaneen urheiluopistosäätiö sr, Ammattiopisto Luovi Oy, Suomen Yrittäjäopisto Oy, Suupohjan koulutus- ja työllisyyskuntayhtymä sekä Seinäjoen ammattikorkeakoulu. Valmisteluun ovat osallistuneet myös alueen keskeiset sidosryhmät, kuten Etelä-Pohjanmaan liitto, Etelä-Pohjanmaan yrittäjät ry, Etelä-Pohjanmaan kauppakamari ry, Etelä-Pohjanmaan Elinvoimakeskus ja työllisyysalueet. Ehdotuksen taustalla on myös Seinäjoen koulutuskuntayhtymän oma ennakkointityö sekä laaja ja vakiintunut yhteistyö alueen työnantajien, nuorten työpajojen ja koulutuskuntayhtymän jäsenkuntien kanssa.

2. Seinäjoen koulutuskuntayhtymän strategian keskeiset tavoitteet ja toimenpiteet suhteessa ammatillisen koulutuksen kansallisiin tavoitteisiin, toimintaympäristön muutoksiin ja järjestäjän ensisijaiseen toiminta-alueeseen sopimuskaudella

a) Vaikuttavuustavoitteet

- Parannetaan työllistymistä sekä siirtymistä jatko-opintoihin kaikilla aloilla, mutta erityisesti niillä koulutusaloilla, joiden vaikuttavuusluvut ovat matalat, kuten ajoneuvoalan pt, sähkö- ja automaatioalan pt, tieto- ja viestintätekniiikan pt, luovat alat.
- Parannetaan opiskelijoiden työllistymistä sekä siirtymistä jatko-opintoihin huomioiden erityisesti ne opiskelijat, joilla on vaikeuksia työllistyä, esim. osaamisen taso on matala, työkuunto on heikko tai sosiaalisissa taidoissa on parannettavaa.
- Edistetään myös yrittäjäksi ryhtymistä kaikilla koulutusaloilla.
- Vaikuttavuustavoite on kaikkien valmistuvien osalta 90 %. Tavoite sisältää sekä työllistymisen että jatko-opintoihin siirtymisen.

b) Toiminnalliset tavoitteet

- Alueen ikärakennemuutoksiin varautuminen, osaamistarpeiden ennakkointi, koulutustarjonnan uudistaminen ja päivittäminen sekä tarvittavat tilaratkaisut.
- Oppivelvollisten määrä laskee tuntuvasti vuodesta 2029 eteenpäin.
- Painopistealojen määrittely vuosille 2026–2029: teknologia-alat, kuljetuslogistiikka sekä älykäs sisälogistiikka, sosiaali- ja terveysala ml. hyvinvointiteknologia, ruoka-ala, joka kattaa koko ruokaketjun alkutuotannosta teollisuuteen ja ruokapalveluihin, kaupalliset alat.

- Uuden teknologian käytön lisääminen ja monipuolistaminen eri tutkinnoissa (mm. robotiikka, automaatio, 3D, tekoäly). Tutkintojen toteutuksessa painottuvat uusiutuvat energiat.
- Pedagogisesti laadukkaat työpäivät ja opetus. Oppimisanalytiikan hyödyntäminen oppimistulosten seurannassa. Lähiopetusta järjestetään keskimäärin 18 h/osp.
- Näytöistä 80 % toteutuu työpaikoilla aidoissa työtehtävissä.
- Opetuksen laadun kehittäminen ajantasaisella datalla eri tietovarannoista (eHOKS, Koski, Vipunen).
- Hyvät jatko-opinto- ja työelämävalmiudet jokaisella valmistuvalla opiskelijalla.
- Ammattikorkeakouluyhteistyön vakiinnuttaminen kaikille aloille sekä opiskelijamäärien kasvattaminen väylä- ja jatko-opinnoissa eri ammattikorkeakoulujen kanssa.
- Hyvinvoivat, motivoituneet ja työkykyiset opiskelijat, jotka viihtyvät opinnoissa.
- Oppisopimuskoulutusmäärien kasvattaminen tutkinnon loppuun saattamiseksi sekä työllistymiseksi.
- Koulutuksesta yrittäjyyteen johtavien polkujen lisääminen.
- Työpaikalla järjestettävän koulutuksen laadun kehittäminen ja työllistymisen edistäminen yhteistyössä työnantajien kanssa.
- Piilotyöpaikkojen haku ja tunnistaminen yhteistyössä työllisyysalueiden ja HR-yritysten kanssa eri toimialoilla.
- Työelämäjaksoille osallistutaan viiden vuoden välein. Opettajien ammatillinen, teknologinen, pedagoginen ja ennakoitiosaaminen on ajantasaista.
- Seinäjoen koulutuskuntayhtymän ennakointi- ja uudistumiskyvyn sekä työelämälähtöisen toiminnan parantaminen nopean ja hallitun päätöksenteon edellytyksenä.
- Rakennusinvestointiohjelma on käynnissä jatkuen vuoteen 2028. Investointien kokonaismäärä on lähes 20 milj. euroa. Ohjelman päätyttyä Seinäjoen koulutuskuntayhtymällä on laadukkaat oppimisympäristöt, joiden pinta-ala on 98 000 m². Kiinteistöjen pinta-alaa vähennetään noin 35 %:a aikavälillä 2016–2028.

c) Toimenpiteet ja niiden ajoittuminen

Ikärakennemuutos ja ennakointi:

- Päivitetään Seinäjoen koulutuskuntayhtymän kampusten kärkiprofiileja ja koulutustarjontaa ottaen huomioon alueen ikärakennemuutokset. Koulutustarjontaa uudistetaan laajemmin vuoteen 2029 mennessä, sillä ikäluokkamuutokset alkavat vaikuttaa tästä vuodesta lähtien. Toteutus kevät 2026–12/2029.
- Kehitetään Seinäjoen koulutuskuntayhtymän yhteiskampuksia sekä niiden yhteiskäyttöä, jotta koulutuksen fyysinen saavutettavuus paranee. Kurikassa, Ähtärissä ja Lapualla kampuksilla ovat mukana myös lukiot, kun taas Ilmajoella Etelä-Pohjanmaan Opisto tekee yhteistyötä Seinäjoen koulutuskuntayhtymän kanssa kampuksella. Kampuksilla voidaan toteuttaa monipisteopetusta ja mahdollistaa ristiin opiskelu. Toteutus kevät 2026–12/2029.
- Kehitetään fyysisiä ja digitaalisia ekologisesti kestäviä oppimisympäristöjä.
- Tehdään alakohtainen tiedonhankinta ja ennakointi koulutus- ja osaamistarpeista sekä

- koulutusmääristä yhdessä työnantajien kanssa seuraavilta aloilta: a) autoala, b) luovat alat sekä c) rakennusala. Toteutus 8/2026–12/2029 vuosittain.
- Laaditaan luonnonvara-alan selvitys koulutus- ja osaamistarpeista, koulutustarjonnasta ja työvoimatarpeista maakunnassa. Toteutus vuonna 2026, 6 kk.
- Toimintaympäristön muutosten ennakointi; tiedolla johtaminen ja ennakointimallien kehittäminen, mm. uudet tietotarpeet ja reaaliaikaiset työkalut työllisyyden mittaamiseen tekoälyä hyödyntäen. Johdon koulutus tiedolla johtamiseen ja ennakointiin. Toteutus kevät 2026–12/2029.

Teknologia-alojen kehittäminen:

- Lisätään opiskelijamääriä kone- ja tuotantotekniikan perustutkinnossa sekä täydennys- ja lisäkoulutuksessa. Aloitetaan koneasennuksen ja kunnossapidon ammattitutkintokoulutus. Tavoitteena tuottavuuden, tasa-arvon ja toiminnan laadun lisääminen. Toteutus 1/2027–12/2029.
- Tieto- ja viestintätekniikan koulutusta vähennetään.
- Lisätään oppisopimuskoulutusta teknologia-aloille ja tutkintojen suorittamista loppuun oppisopimuksella. Toteutus kevät 2026–12/2029.
- Vahvistetaan yhteistyötä teknologia-alan yritysten kanssa, kehitetään opetuksen laatua ja työelämässä suoritettavia näyttöjä. Jatkuvan oppimisen malleja työssäkäyville sekä teknologioiden, kuten simulaattoreiden ja robotiikan, yhteiskäyttöä edistetään. Toteutus kevät 2026–12/2029.
- Kehitetään ja uudistetaan jatkuvan oppimisen koulutustarjonta joustavaksi, modulaariseksi ja vetovoimaiseksi. Tuotteistetaan tutkinnon osia ja tuodaan niitä työssäkäyvien koulutustarjontaan varsinkin teknologia-aloilla. Toteutus 8/2026–12/2029.
- Kone- ja tuotantotekniikan sekä robotiikan koulutusten työelämälähtöinen suunnittelu ja kehittäminen. Toteutus 8/2026–12/2029.

Opetuksen ja ohjauksen laatu sekä opiskelijoiden hyvinvointi:

- Uudistetaan pedagogisia toimintamalleja ja kehitetään lähiopetusta erilaisissa oppimisympäristöissä. Kehitetään sisäisiä auditointimenetelmiä. Opiskelijoiden HOKSIt laaditaan oppisopimuskoulutuksessa ja koulutussopimukseen perustuvassa koulutuksessa yhteistyössä työnantajan tai koulutussopimustyöpaikan tarjoajan kanssa, jotta ne vastaavat konkreettisesti työelämän tarpeisiin. Teknologian käyttöä ja käytön seurantaa tehostetaan. Toteutus kevät 2026–12/2029.
- Työpaikoilla järjestettävän koulutuksen ohjausta ja oppimisen tukea vahvistetaan erityisesti oppivelvollisille opiskelijoille. Työpaikkoja tuetaan oppi- ja koulutussopimusten aikana kehittämällä työpaikalla järjestettävää koulutusta tukevia malleja. Toteutus kevät 2026–12/2029.
- Oppimisen tuen uudistaminen; otetaan käyttöön oppimisen tuen kokonaisuudistusta tukevat toimintamallit sekä vahvistetaan opetus- ja ohjaushenkilöstön osaamista tukitarpeiden tunnistamisessa ja tukitoimien toteuttamisessa. Toteutus kevät 2026–12/2029.
- Opiskelijoiden opiskeluvalmiuksia, elämänhallintaa ja arjenhallintaa edistävät toimet ammatillisessa koulutuksessa. Tunnistetaan opiskeluvalmiuksien vajeet, luodaan ja pilotoidaan opiskelijoita tukevia konkreettisia oppimisympäristöjä yhteistyössä hyvinvointialueen, kuntien, työelämän ja nuorten työpajojen kanssa. Vahvistetaan ja

roolitetaan henkilöstörakennetta ja henkilöstön osaamista tätä kohtaa tukemaan. Toteutus 8/2026–12/2029.

- Opiskelijoiden hyvinvoinnin edistäminen lisäämällä liikuntaa kouluarjessa ja opetuksessa, hyödyntämällä kulttuurikasvatusta sekä vahvistamalla osallisuutta ja yhteisöllisyyttä. Järjestetään säännöllisesti toistuvia tapahtumia ja toimintaa vuosikellon mukaan. Liikuntaneuvontaa tarjotaan erityisesti vähän liikkuville. Toteutus kevät 2026–12/2029.
- Käynnistetään opettajien ammatillista, teknologista, pedagogista ja ennakoitiosaamista tukeva kehittämisohjelma. Toteutus kevät 2026–12/2029.

Koulutuksen vaikuttavuus (työllistyminen, jatko-opinnot korkeakouluihin, yrittäjyys):

- Tehostetaan työpaikalla järjestettävän koulutuksen ohjausta rakentamalla uusi toimintamalli erityisesti vaikeasti työllistyville opiskelijoille. Henkilöstörakennetta vahvistetaan siten, että työelämäkoutsit auttavat mm. paikkojen hankinnassa, toimivat lähitukena työpaikalla sekä avustavat työnhaussa. Kehitetään ja pilotoidaan järjestelmä oppimisen ja työpaikkatarjonnan yhteensovittamiseen.
- Henkilöstörakennetta vahvistetaan siten, että vaikuttavuussuunnittelija tehostaa työllistymistä, jatko-opintoja ja yrittäjyyttä. Tehtävänä sidosryhmäyhteistyö, piilotyöpaikkojen ja matalan osaamisen työpaikkojen kartoitus, kahden tutkinnon mallin ja NYT-yritysten kehittäminen ammattialoille. Toteutus 8/2026–12/2029.
- Uudistetaan Yhteiskunnassa ja kansalaisena toimiminen – osa-alueen, työelämässä toimiminen – toteutusmallia yhteistyössä työelämän kanssa. Toteutus 8/2026–12/2029.
- Kehitetään ja pilotoidaan uusia toimintamalleja välityömarkkinoiden kanssa. Seinäjoen koulutuskuntayhtymä ja välityömarkkinatoimijat, kuten työpajat, järjestöt ja sosiaaliset yritykset, tarjoavat opiskelijoille matalan kynnyksen työelämäkokemusta, ohjausta ja mahdollisuuden palkkatyöhön. Työelämäkoutsit ja vaikuttavuussuunnittelija tukevat toimintaa. Toteutus 8/2026–12/2029.

3. Järjestämisluvan opiskelijavuosien enimmäismäärä

Seinäjoen koulutuskuntayhtymän opiskelijavuosien enimmäismäärä on strategiakaudella 1937. Sopimuksen täytäntöönpanon ehtona on, että opetusministeri tulee päättämään kokeiluluvan opiskelijavuosien enimmäismäärästä tämän sopimuksen mukaisesti.

4. Harkinnanvarainen rahoitus

Tämän sopimuksen kohdassa 2 asetettujen tavoitteiden saavuttamisen tukemiseksi opetus- ja kulttuuriministeriö tulee kohdentamaan strategiakaudella 2026–2029 harkinnanvaraista rahoitusta koulutuksen järjestäjälle julkisen talouden suunnitelman 2027–2029 puitteissa. Harkinnanvarainen rahoitus myönnetään strategiakaudella vuosittain kunkin vuoden talousarvion määrärahasta, mikäli eduskunta vahvistaa talousarvioehdotuksen.

TOIMENPIDE/ TAVOITE	2026 €	2027 €	2028 €	2029 €	YHTEENSÄ €
Vaikuttavuuden edistäminen, henkilöstökuluja	145 833	350 000	350 000	350 000	1 195 833
Opiskeluvalmiuksien ja -hyvinvoinnin kehittäminen, henkilöstökuluja	56 250	135 000	135 000	135 000	461 250
Luonnonvara-alan selvitys, henkilöresurssi/palvelun osto	30 000	0	0	0	30 000
Teknologia-alan kehittäminen, henkilöstökulu	31 250	75 000	75 000	75 000	256 250
Investointi: Oppimisympäristöjen kehittäminen teknologia-ala	60 000	0	0	0	60 000
Investointi: Energia-alan oppimisympäristöjen kehittäminen	96 667	0	0	0	96 667
YHTEENSÄ €	420 000	560 000	560 000	560 000	2 100 000

Opetus- ja kulttuuriministeriö voi lisäksi kohdentaa koulutuksen laadun kehittämiseen, riittävän opetuksen ja ohjauksen turvaamiseen sekä työllistymisen ja jatko-opintoihin siirtymisen tukemiseksi harkinnanvaraista valtionosuuden korotusta.

5. Seuranta

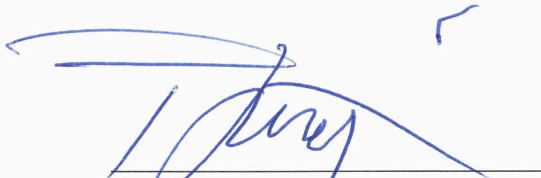
Sopimuksessa sovittujen tavoitteiden ja toimenpiteiden väliarviointi toteutetaan toukokuussa 2028 pääosin valtakunnallisista tietovarannoista saatavien indikaattoritietojen pohjalta.

Mikäli väliarvioinnissa koulutuksen järjestäjä ei näyttäisi saavuttavan tässä sopimuksessa sovittuja tavoitteita tai suunta ei näyttäisi toivottavalta ja tilanne johtuisi pääsääntöisesti koulutuksen järjestäjästä riippumattomista syistä, voitaisiin tavoitteita ja toimenpiteitä muuttaa kesken strategiakauden.

Opetus- ja kulttuuriministeriö ja Seinäjoen koulutuskuntayhtymä ovat sopineet edellä mainituista kohdista 2–5.

Allekirjoitukset

Tätä sopimusta on laadittu kaksi samansisältöistä kappaletta, yksi kummallekin sopijapuolelle.

Petri Lempinen
Ylijohtaja
Opetus- ja kulttuuriministeriö

Pasi Artikainen
Kuntayhtymän johtaja, rehtori
Seinäjoen koulutuskuntayhtymä